

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه‌ریزی آموزشی

«تصمیم‌سازی در اخلاق پزشکی اسلامی»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارابه دهنده درس: گروه اخلاق پزشکی

عنوان درس: تصمیم‌سازی در اخلاق پزشکی اسلامی

کد درس: ۱۱

نوع و تعداد واحد^۱: ۲ واحد - نظری

نام مسؤول درس: دکتر علیرضا پارساپور

مدرس/ مدرسان: دکتر احسان شمسی، دکتر حمیدرضا نمازی، دکتر علیرضا پارساپور

پیش‌نیاز/ هم‌زمان: ندارد

رشته و مقطع تحصیلی: دکترای تخصصی اخلاق پزشکی

اطلاعات مسؤول درس:

رتبه علمی: استادیار

رشته تخصصی: اخلاق پزشکی

محل کار: گروه اخلاق پزشکی، دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران

تلفن تماس: ۶۶۴۱۹۶۶۱

نشانی پست الکترونیک: aliparsa@tums.ac.ir

^۱ مشتمل بر: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: ۲ واحد نظری، ۱ واحد عملی)

توصیف کلی درس:

در این درس دانشجو با مبانی و اصول اخلاق پزشکی آشنا شده و با تکنیک های حل دایلماهای اخلاقی بر اساس قواعد اخلاقی آشنا می شود.

اهداف کلی / محورهای توان مندی:

ایجاد مهارت تجزیه و تحلیل مسایل اخلاق و توان حل آن

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان مندی:

- آشنایی با هنجارهای اخلاقی
- آشنایی با شخصیت اخلاقی
- آشنایی با مفهوم شان اخلاقی
- آشنایی با اصل احترام به اتونومی
- آشنایی با اصل ضرر نرساندن
- آشنایی با اصل سودرساندن
- آشنایی با اصل عدالت
- آشنایی با اصول اخلاقی رابطه پزشک و بیمار
- آشنایی با فرایند عملیاتی و فنون تصمیم سازی اخلاقی
- آشنایی با زمینه های معرفتی تصمیم سازی اخلاقی
- آشنایی با مکاتب و رهیافت های عمده در تصمیم سازی اخلاقی
- آشنایی با اصول انجام مشاوره اخلاق بالینی

رویکرد آموزشی^۱:

□ ترکیبی^۳

□ حضوری

□ مجازی^۲

روش های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

1. Educational Approach

2. Virtual Approach

3. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

- کلاس وارونه
- یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال
- یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری اکتشافی هدایت شده
- یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی
- یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد حضوری

- سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
- بحث در گروههای کوچک
- ایفای نقش
- یادگیری اکتشافی هدایت شده
- یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری مبتنی بر سناریو
- استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط همتابان)
- یادگیری مبتنی بر بازی

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روش‌های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می‌رود.

تقویم درس:

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجوی	نام مدرس / مدرسان
۱	هنجارهای اخلاقی Moral Norms	سخنرانی تعاملی		دکتر شمس دکتر پارساپور
۲	شخصیت اخلاقی Moral Character	سخنرانی تعاملی		دکتر شمس دکتر پارساپور
۳	شان اخلاقی	سخنرانی		دکتر شمس

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت- های یادگیری/ تکالیف دانشجو	نام مدرس / مدرسان
	Moral Status	تعاملی		دکتر پارساپور
۴	احترام به اتونومی Respect for Autonomy	سخنرانی تعاملی		دکتر شمسی دکتر پارساپور
۵	ضرر نرساندن Nonmaleficence	سخنرانی تعاملی		دکتر شمسی دکتر پارساپور
۶	سودرساندن Beneficence	سخنرانی تعاملی		دکتر شمسی دکتر پارساپور
۷	عدالت Justice	سخنرانی تعاملی		دکتر شمسی دکتر پارساپور
۸	رابطه پزشک و بیمار Professional-Patient Relationships	سخنرانی تعاملی		دکتر شمسی دکتر پارساپور
۹	نظریات اخلاقی Moral Theories	سخنرانی تعاملی		دکتر شمسی دکتر پارساپور
۱۰	روش و توجیه/ استدلال اخلاقی Method and Moral Justification	سخنرانی تعاملی		دکتر شمسی دکتر پارساپور
۱۱-۱۲	مشاوره اخلاق بالینی Clinical Ethics Consultation	سخنرانی تعاملی		دکتر شمسی دکتر پارساپور
۱۳-۱۵	زمینه های معرفتی تصمیم سازی اخلاقی	سخنرانی تعاملی		دکتر حمید رضا نمازی

وظایف و انتظارات از دانشجو:

منظور وظایف عمومی دانشجو در طول دوره است. وظایف و انتظاراتی نظیر حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه‌های کلاس^۱

روش ارزیابی دانشجو:

- ذکر نوع ارزیابی (تکوینی/تراکمی) آزمون پایان ترم و انجام پروژه پژوهشی
- ذکر روش ارزیابی دانشجو: آزمون تشریحی
- ذکر سهم ارزشیابی هر روش در نمره نهایی دانشجو به ترتیب ۱۵ و ۵ نمره

✓ ارزیابی تکوینی (سازنده)^۲: ارزیابی دانشجو در طول دوره آموزشی با ذکر فعالیت‌هایی که دانشجو به طور مستقل یا با راهنمایی استاد انجام می‌دهد. این نوع ارزیابی می‌تواند صرفاً با هدف ارایه بازخورد اصلاحی و رفع نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت دانشجو صورت پذیرفته و یا با اختصاص سهمی از ارزیابی به آن، در نمره دانشجو تأثیرگذار باشد و یا به منظور تحقق هر دو هدف، از آن استفاده شود.

نظیر: انجام پروژه‌های مختلف، آزمون‌های تشخیصی ادواری، آزمون میان ترم مانند کاربرگ‌های کلاسی و آزمونک (کوئیز) های کلاسی

✓ ارزیابی تراکمی (پایانی)^۳: ارزیابی دانشجو در پایان دوره است که برای مثال می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

- آزمون‌های کتبی، شفاهی و یا عملی با ذکر انواع آزمون‌ها برای مثال آزمون‌های کتبی شامل آزمون‌های کتبی بسته پاسخ اعم از «چندگزینه‌ای»، «جورکردنی گسترده»، «درست- نادرست» و آزمون‌های کتبی باز پاسخ اعم از تشریحی و کوتاه پاسخ، آزمون‌های استدلالی نظیر آزمون ویژگی‌های کلیدی، سناریونویسی با ساختن فرضیه و، آزمون‌های عملی که برای مثال می‌تواند شامل انواع آزمون‌های ساختارمند عینی نظیر OSCE^۴، OSLE^۵ و ... و یا ارزیابی مبتنی بر محل کار^۶ با استفاده از ابزارهایی نظیر DOPS^۷، لاگ‌بوک^۸، کارپوشه (پورت فولیو)^۹، ارزیابی ۳۶۰ درجه^۱ و باشد.

۱. این وظایف مصادیقی از وظایف عمومی هستند و می‌توانند در همه انواع دوره‌های آموزشی اعم از حضوری و مجازی، لحاظ گردند.

2. Formative Evaluation

3. Summative Evaluation

4. Objective Structured Clinical Examination

5. Objective Structured Laboratory Examination

6. Workplace Based Assessment

۷. مشاهده مستقیم مهارت‌های بالینی Direct Observation of Procedural Skills: روشی است که به طور ویژه، برای ارزیابی مهارت‌های عملی (پروسیجرها) طراحی شده است. در این روش فراگیر در حین انجام پروسیجر، مورد مشاهده قرار می‌گیرد و عملکرد وی بر اساس یک چک لیست ساختارمند، ارزیابی می‌شود. با این روش، بعد از هر بار انجام آزمون، نقاط قوت و ضعف فراگیر شناسایی می‌شوند. فرایند مشاهده فراگیر در حدود ۱۵ دقیقه و ارائه بازخورد به وی حدود ۵ دقیقه به طول می‌انجامد.

8. Logbook

9. Portfolio

منابع:

منابع شامل کتاب‌های درسی، نشریه‌های تخصصی، مقاله‌ها و نشانی وبسایت‌های مرتبط می‌باشد.

الف) کتب:

- Beauchamp TL, Childress JF. Principles of biomedical ethics. UK :Oxford University, ۲۰۱۹
- Raymond J. Devettere, Practical Decision Making in Health Care Ethics: Cases, Concepts, and the Virtue of Prudence, Georgetown University Press, 2016
- Clinical Ethics Consultation: A Practical Guide And Clinical Ethics Consultation Toolk, Bashir Jiwani, Springer Publishing, 2017

ب) مقالات: بسته به هر مبحث مقالاتی مطرح خواهد شد.

ج) محتوای الکترونیکی:

د) منابع برای مطالعه بیشتر:

1. Ethical Decision Making in Marketing. Lawrence B. Chonko, the latest edition